

ΕΓΓΡΑΦΟ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ 2021-2027

Πρόγραμμα	<i>«Πελοπόννησος» 2021-2027</i>
CCI Προγράμματος	<i>2021EL16FFPR013</i>
Έκδοση Προγράμματος	<i>1.2</i>

Έκδοση Εγγράφου Εξειδίκευσης	<i>69.0</i>
Αριθμός Πρωτοκόλλου	<i>316103/18-10-2024</i>

Οκτώβριος 2024

Προτεραιότητα 5: Ανάπτυξη του Ανθρώπινου Δυναμικού, Κοινωνική Ένταξη, Αντιμετώπιση της Φτώχειας και ενίσχυση της Κοινωνικής Συνοχής της Περιφέρειας

Στόχος πολιτικής (ΣΠ) 4	<i>Μια πιο κοινωνική και χωρίς αποκλεισμούς Ευρώπη μέσω της υλοποίησης του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων</i>
Ταμείο	<i>ΕΚΤ+</i>
Ειδικός Στόχος (ΕΣ) ESO4.11	<i>Ενίσχυση της ισότιμης και έγκαιρης πρόσβασης σε ποιοτικές, βιώσιμες και οικονομικά προσιτές υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων υπηρεσιών που προάγουν την πρόσβαση σε στέγαση και φροντίδα με επίκεντρο τον άνθρωπο, συμπεριλαμβανομένης της υγειονομικής περίθαλψης· εκσυγχρονισμός των συστημάτων κοινωνικής προστασίας, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης της πρόσβασης στην κοινωνική προστασία, με ειδική έμφαση στα παιδιά και στις μειονεκτούσες ομάδες· βελτίωση της προσβασιμότητας, μεταξύ άλλων για τα άτομα με αναπηρίες, της αποτελεσματικότητας και της ανθεκτικότητας των συστημάτων υγειονομικής περίθαλψης και των υπηρεσιών μακροχρόνιας περίθαλψης.</i>

ΣΠ4 – ΕΣ4.11 - Υποδράση 4.ια.6.2: Νέες Δομές Ψυχικής Υγείας

Περιγραφή υποδράσης

Οι ψυχικές παθήσεις ευθύνονται για μεγάλο μέρος της αναπηρίας και του κόστους υγείας παγκοσμίως. Τα δεδομένα από την Ελλάδα είναι ελλιπή ωστόσο σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας και τη διεθνή βιβλιογραφία οι ψυχικές παθήσεις, αποτελούν μια από τις κύριες αιτίες αναπηρίας και κόστους. Γενικότερα, η συχνότητα των ψυχικών νοσημάτων είναι πολλαπλάσια σε ευάλωτες ομάδες, όπως ανέργους και ηλικιωμένους.

Η εθνική στρατηγική ψυχικής υγείας, προβλέπει την υλοποίηση σχετικών δράσεων αποσκοπώντας στη κατάργηση της ιδρυματικής περίθαλψης, την ανάπτυξη-ολοκλήρωση δικτύου υπηρεσιών ψυχικής υγείας στην κοινότητα και κατ' οίκον, την πρόληψη του αποκλεισμού και τη ψυχοκοινωνική αποκατάσταση-κοινωνική ένταξη των ατόμων με ψυχική αναπηρία.

Το Υπουργείο Υγείας προσδιορίζει ανά Περιφέρεια αυτές τις δράσεις, σύμφωνα με τις ιδιαίτερες ανάγκες κάθε Περιφέρειας και κατ' ακολουθία για την Περιφέρεια Πελοποννήσου και ως εκ τούτου αντίστοιχες δράσεις προβλέπονται στο Πρόγραμμα Πελοπόννησος 2021 – 2027.

Στο πλαίσιο ενεργοποίησης του Προγράμματος και σύμφωνα με το Θεσμικό Πλαίσιο Εφαρμογής του, το Υπουργείο Υγείας μέσω της Επιτελικής Δομής ΕΣΠΑ του Υπουργείου Υγείας, έχει προτείνει, με αναλυτική περιγραφή, την εξειδίκευση αντίστοιχων δράσεων προκειμένου να υλοποιηθούν στην Περιφέρεια Πελοποννήσου με χρηματοδότηση από το Πρόγραμμα «Πελοπόννησος» μέχρι και το 2027. Αυτές οι δράσεις, οι οποίες περιγράφονται αμέσως πιο κάτω συνοπτικά, περιλαμβάνονται στην υπ' αριθμ. Γ3α,β/Γ.Π.28227/17-05-2023 Απόφαση έγκρισης σκοπιμότητας και αποτελούν την εξειδικευόμενη υποδράση «Νέες Δομές Ψυχικής Υγείας». Αυτή η υποδράση, η οποία είναι μέρος της δράσης του Προγράμματος με τίτλο «Ενίσχυση Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας», συντίθεται από τα παρακάτω είδη παρεμβάσεων:

1. Μονάδα Έγκαιρης Παρέμβασης στη Κρίση, / Μονάδες Ψυχικής Υγείας για παιδιά, για την υποστήριξη ατόμων νεαρής ηλικίας, τα οποία βιώνουν τα πρώτα ψυχωτικά συμπτώματα. Οι παρεμβάσεις των Μονάδων αφορούν στην πολυεπίπεδη θεραπευτική αντιμετώπιση των συμπτωμάτων και επιπτώσεων του πρώτου ψυχωτικού επεισοδίου, καθώς και στην υποστήριξη του εξυπηρετούμενου για την προαγωγή της κοινωνικής του ένταξης.

Οι προαναφερόμενες Μονάδες συνεργάζονται στενά με τις υπόλοιπες μονάδες ψυχικής υγείας και υγείας, καθώς και με όλους τους επίσημους και μη επίσημους κοινοτικούς φορείς, έτσι ώστε, μέσω της ενημέρωσης, της ευαισθητοποίησης και της κινητοποίησης αυτών, να επιτυγχάνεται η έγκαιρη ανίχνευση νέων περιστατικών, η γρήγορη πρόσβαση στις υπηρεσίες της και η αποτελεσματική θεραπευτική αντιμετώπισή τους.

Οι Μονάδες Ψυχικής Υγείας λειτουργούν με βάση τις αρχές της τομεοποίησης και της κοινοτικής ψυχιατρικής, της προτεραιότητας της πρωτοβάθμιας φροντίδας, της εξωνοσοκομειακής περίθαλψης, της αποϊδρυματοποίησης, της ψυχοκοινωνικής αποκατάστασης και κοινωνικής επανένταξης, της συνέχειας της ψυχιατρικής φροντίδας, καθώς και της πληροφόρησης και εθελοντικής αρωγής της κοινότητας στην προαγωγή της ψυχικής υγείας.

2. Κινητή Μονάδα Παιδιών και Εφήβων, η οποία θα συνεργάζεται στενά με τις υπόλοιπες μονάδες ψυχικής υγείας και γενικής υγείας, καθώς και με όλους τους επίσημους και μη επίσημους κοινοτικούς φορείς, έτσι ώστε, μέσω της ενημέρωσης, της ευαισθητοποίησης αυτών των φορέων να επιτυγχάνεται η έγκαιρη ανίχνευση νέων περιστατικών ψυχικών προβλημάτων σε παιδιά και εφήβους και η γρήγορη πρόσβασή τους στις υπηρεσίες των μονάδων ψυχικής υγείας, συμπεριλαμβανομένης και της κινητής μονάδας και για την αποτελεσματική θεραπευτική αντιμετώπισή τους.

3. Κέντρο ημέρας – κινητή μονάδα.

Το μεν Κέντρο Ημέρας, προβαίνει σε εκτίμηση αναγκών για παρεχόμενες υπηρεσίες ψυχικής υγείας και εκπόνηση, καθώς και εφαρμογή εξατομικευμένων σχεδίων φροντίδας και αποκατάστασης. Παρέχει εκπαίδευση σε κοινωνικές και ατομικές δεξιότητες, καθώς και θεραπευτικές υπηρεσίες σε ατομικό και ομαδικό επίπεδο, οι οποίες συμπληρώνουν, μη αντικαθιστώντας αυτές που εφαρμόζονται από τον φορέα παραπομπής. Επίσης, αναπτύσσει και προάγει τις επαγγελματικές δεξιότητες, καθώς και τον επαγγελματικό προσανατολισμό των ψυχικά ασθενών, ενώ αναπτύσσει και διενεργεί προγράμματα υποστήριξης των οικογενειών και ειδικών θεραπευτικών παρεμβάσεων.

Επιπρόσθετα, αναπτύσσει προγράμματα εκπαίδευσης για το προσωπικό, για τους επαγγελματίες και για εθελοντές, καθώς και προγράμματα ενημέρωσης της κοινότητας για την καταπολέμηση του κοινωνικού στίγματος και των προκαταλήψεων που σχετίζονται με τις ψυχικές διαταραχές.

Όσον αφορά στην Κινητή Μονάδα, η οποία υποστηρίζει και διευρύνει τις παρεχόμενες υπηρεσίες του Κέντρου Ημέρας, έργο της είναι, ενδεικτικά και όχι αποκλειστικά, η έγκαιρη διάγνωση και παρέμβαση για την πρόληψη της έναρξης της νόσου ή της υποτροπής της, καθώς και η κατ' οίκον παρέμβαση για την αντιμετώπιση της κρίσης, η κατ' οίκον νοσηλεία και παρακολούθηση της φαρμακευτικής αγωγής και η παρακολούθηση, σε τακτά χρονικά διαστήματα, της εξέλιξης της νόσου κάθε ασθενή και η συνέχεια της ψυχιατρικής φροντίδας κάθε ασθενούς. Επίσης, η Κινητή Μονάδα βοηθά και υποστηρίζει τον ασθενή για την αντιμετώπιση των πρακτικών του αναγκών και προβλημάτων, με έμφαση στην εκμάθηση δεξιοτήτων και τον προετοιμάζει για τον τελικό στόχο που είναι η αυτόνομη διαβίωση. Παράλληλα, παρεμβαίνει συμβουλευτικά – υποστηρικτικά στην οικογένεια του ασθενούς, με στόχο την καλύτερη επικοινωνία του και την μείωση του άγχους της οικογένειας του ίδιου του ασθενούς.

4. Λειτουργία Παιδοψυχιατρικού Τμήματος σε Γενικό Νοσοκομείο, με σκοπό μέσα από ένα ευρύ πλέγμα εξειδικευμένων υπηρεσιών, την παροχή ολοκληρωμένης ψυχιατρικής και ψυχοκοινωνικής φροντίδας του παιδικού και εφηβικού πληθυσμού της περιοχής και του τομέα ευθύνης του. Αυτές αφορούν, κατά κύριο λόγο, σε υπηρεσίες πρόληψης και πρωτοβάθμιας/βασικής ψυχιατρικής περίθαλψης, σε υπηρεσίες που εξασφαλίζουν την θεραπευτική συνέχεια, καθώς και σε υπηρεσίες που συμβάλλουν στην αποκατάσταση, μέσω της ενίσχυσης προγραμμάτων ανάρρωσης/ανάκαμψης (recovery) των ασθενών, σε συνεργασία με μονάδες αποκατάστασης.

Η διάρκεια υλοποίησης της πρώτης (1ης) παρέμβασης θα είναι 18 μηνών και των υπόλοιπων τριών (2,3 και 4) θα είναι 24 μηνών, για αποτίμηση της λειτουργίας σ' αυτό το διάστημα των συγκεκριμένων δομών και ενδεχόμενου επανασχεδιασμού τους.

Όλες οι παραπάνω παρεμβάσεις της υποδράσης έχουν σημαντικές συνέργειες και συμπληρωματικότητα με παρεμβάσεις υποδομών ψυχικής υγείας που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ και ορισμένες απ' αυτές με τις παρεμβάσεις του ΤΑΑ.

Προκειμένου να μεγιστοποιηθούν οι συνέργειες και να διασφαλιστεί ο έγκαιρος σχεδιασμός των προτεραιοτήτων του Προγράμματος που έχουν συμπληρωματικότητα με σχετικές συνιστώσες/μέτρα του ΤΑΑ, η Γενική Διεύθυνση Στρατηγικής, Σχεδιασμού και Εφαρμογής ΕΣΠΑ στο ΥΠ.ΕΘ.Ο, θα εκπονεί σε ετήσια βάση ή και νωρίτερα εφόσον κρίνεται απαραίτητο, Έκθεση εντοπισμού συμπληρωματικότητας μεταξύ του ΤΑΑ και του παρόντος Προγράμματος.

Στοιχεία δράσης	☐ Κρατική ενίσχυση ☐ Χρηματοδοτικό μέσο ☐ ΟΧΕ ☐ ΟΧΕ-ΒΑΑ ☐ ΤΑΠΤΟΚ ☐ Έξυπνη εξειδίκευση ☒ Άλλο: Νέες Δράσεις Ψυχικής Υγείας
Αναγκαίοι πρόσφοροι όροι	Θεματικοί Αναγκαίοι Όροι Α.Ο. 4.6. Στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για την υγεία και τη μακροχρόνια περίθαλψη Εκπληρωμένος ΝΑΙ ☒ ΟΧΙ ☐ Δεν αφορά
Δικαιούχοι δράσης	6 ^η ΥΠΕ, ΑΜΚΕ Ψυχικής Υγείας που εποπτεύονται από το Υπ. Υγείας, Νοσοκομεία Περιφέρειας

Χρηματοδοτικός πίνακας δράσης

Κατηγορία περιφέρειας*	Ενωσιακή Συνεισφορά σε € (α)	Εθνική Συνεισφορά σε € (β)	Σύνολο γ=(α)+(β)
Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	2.575.500 €	454.500 €	3.030.000 €
% εξειδίκευσης **			0,74%

*Στην περίπτωση που δεν έχει εφαρμογή η στήλη παραμένει κενή

**Υπολογίζεται το ποσοστό στο σύνολο του π/υ του Προγράμματος

Δείκτες εκροών και αποτελεσμάτων δράσης

Προτεραιότητα	Στόχος Πολιτικής / Ειδικός Στόχος	Κατηγορία Περιφέρειας	Δράση/Υποδράση	π/υ Δράσης	Δείκτης		Μονάδα μέτρησης	Τιμή βάσης / αναφοράς	Έτος βάσης/ αναφοράς	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)	Πεδίο Παρέμβασης (ΠΠ)*		Ποσό που αντιστοιχεί στο ΠΠ (Ενωσιακή συνεισφορά σε €)**	Ποσό που αντιστοιχεί στο ΠΠ (Ενωσιακή + εθνική συνεισφορά σε €)**
					ID	Ονομασία						Κωδικός ΠΠ**	Ονομασία ΠΠ**		
5	4/ RSO4.11	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	4.ια.6.2 / Νέες Δομές Ψυχικής Υγείας	3.030.000 €	PSO806	Αριθμός νέων δομών/φορέων υγείας που υποστηρίζονται	Αριθμός δομών	-	-	0	5	160	Μέτρα για τη βελτίωση της προσβασιμότητας, της αποτελεσματικότητας και της ανθεκτικότητας των συστημάτων υγειονομικής περίθαλψης (εξαιρουμένων των υποδομών)	2.575.500	3.030.000
					PSR806	Αριθμός επωφελουμένων των νέων δομών/φορέων υγείας	Αριθμός ατόμων	0	2021	-	800				

* Για την περίπτωση του Προγράμματος Αλιείας, Υδατοκαλλιέργειας και Θάλασσας (ΠΑΛΥΘ) το πεδίο αφορά τους τύπους παρέμβασης

** Τα πεδία δύναται να μην συμπληρωθούν στην περίπτωση του ΠΑΛΥΘ αν δεν είναι δυνατή η κατανομή του π/υ σε χαμηλότερο επίπεδο από αυτό της δράσης.

Προτεραιότητα	Στόχος Πολιτικής	Ταμείο	Ειδικός Στόχος	Δράση	Κύριες ομάδες στόχου συμμετεχόντων ή Φορείς	Δείκτες Εκροών	Δείκτες Αποτελεσμάτων
5	4	EKT+	ESO4.11	4.ια.6.2	Ωφελούμενα Άτομα ΕΚΟ, γυναίκες ΕΚΟ, παιδιά ΕΚΟ που ζουν σε επισφαλή οικογενειακή κατάσταση, ΑμεΑ, ηλικιωμένοι, κλπ	PSO806	PSR806

Αναμενόμενος χρόνος έκδοσης πρόσκλησης

	Εκτιμώμενος Χρόνος
Συμμόρφωση με την αρχή μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης	Αύγουστος 2022
Προγραμματικές δεσμεύσεις	Δεν αφορά
Έγκριση κριτηρίων επιλογής πράξης	Οκτώβριος 2024
Άλλο: _____	--
Εκτιμώμενος χρόνος έκδοσης πρόσκλησης ή προσκλήσεων	4^ο Τρίμηνο 2024